Valkoposkihanhi Liite 1.Kantelu

KANTELU OIKEUSKANSLERILLE

Kantelu on osoitettu valtioneuvoston toimista, joka on jättänyt noudattamatta Eduskunnan päätöstä, koskien kanasalaisaloitetta **KAA 3/2020 vp**.

Nykyinen lintudirektiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen poikkeuslupakäytäntö sallii, ellei muuta tyydyttävää ratkaisua ole tappaa Valkoposkihanhi ja Merimetso. Poikkeuksia sallitaan mm. seuraavissa tapauksissa: kasviston ja eläimistön suojelemiseksi, viljelykasveille, karjalle, metsille, kalastukselle, vedelle ja muunlaiselle omaisuudelle koituvan vakavan vahingon estämiseksi.

Tällä hetkellä olemme valtioneuvoston toimimattomuuden vuoksi edelleen moraalittomassa tilassa. Poikkeusluvalla tapettu Valkoposkihanhi on Varsinais-Suomen ELY keskuksen ohjeen mukaan hävitettävä hautaamalla tai polttamalla. Ravinnoksi kelpaava Valkoposkihanhen polttaminen tai hautaaminen on räikeässä ristiriidassa ruokahävikin vähentämistavoitteen kanssa, ja aina vaan pidentyvien ruokajonojen kanssa

Valkoposkihanhen. Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön lausuma ehdotusta, mikä hyväksyttiin Eduskunnan täysistunnossa 14.10.2022, äänin: 118 jaa, 18 ei. Valiokunnan mietintö (**MmVM 8/2022 vp**), lausuma (3*.): Eduskunta edellyttää, että poikkeusluvalla ammuttujen valkoposkihanhien hyödyntäminen sallitaan ja että hallitus valmistelee esityksen luonnonsuojelulain muuttamisesta siten, että lintudirektiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen poikkeuksen perusteella mahdollistetaan poikkeusluvalla tapetun valkoposkihanhen haltuunotto ja asiallinen hyötykäyttö.*

Eduskunnan tahto moraalittomuuden muuttamiseksi

Vuonna 2021 jätetyssä lakialoitteessa (LA 19/2021 vp) esitettiin luonnonsuojelulain 49 § muuttamista siten, että lintudirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisella poikkeusluvalla sallittaisiin ammutun valkoposkihanhen ja merimetson haltuunotto ja hyödyntäminen. Aloitteen tavoitteena oli tuoda direktiivi selkeämmin osaksi luonnonsuojelulakia, lopettaa vahinkojen ehkäisemiseksi ammuttujen ruuaksi kelpaavien lintujen epäeettinen polttaminen ja hautaaminen ja mahdollistaa niiden hyötykäyttö ruoaksi.

Lakialoite keräsi eduskunnan enemmistön, yhteensä 112 kansanedustajan, allekirjoituksen ja aloitteen käsittely yhdistettiin myöhemmin valiokuntakäsittelyssä luonnonsuojelulain uudistukseen (HE 76/2022 vp).

Ehdotuksen taustalla on asiantila, jossa luonnonsuojelulakiesitykseen jätettiin sisällyttämättä kaikkia EU:n lintudirektiivin (2009/147/EC) mahdollistamia poikkeamismahdollisuuksia. Esimerkkinä näistä mahdollisuuksista on aloitteessa ja lausumassa viitattu kohta, jolla sallitaan tiukasti valvotuissa oloissa ja valikoivasti tiettyjen lintujen pienien määrien pyydystäminen, hallussa pitäminen tai muuten asiallinen hyötykäyttö.

Valkoposkihanhia karkotetaan ampumalla, jonka tarkoituksena on torjua niiden viljelyksille aiheuttamia haittoja. Ampumisen tavoitteena ei ole suoraan rajoittaa valkoposkihanhikantaa, vaan aiheuttaa käyttäytymismuutoksia, jotka vähentävät viljelyvahinkoja